

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 03-13-300/24
Р: 010-02; 07-02/24

ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
на дан 31. 12. 2023. године
Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ

Брчко, маја 2024. године

САДРЖАЈ

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ.....	3
1 МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	3
2 МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ.....	4
II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	6
III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	7
РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА.....	7
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	10
НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА.....	21
1. УВОД.....	21
2. ОПШТИ ДИО.....	21
3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ.....	22
4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	22
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	30
5.1. Руководство и систем интерних контрола.....	30
5.2. Усклађеност са законским прописима	32
5.3. Планирање и извјештавање	34
6. ПРЕЗЕНТАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА.....	37
6.1. Биланс стања на дан 31. 12. 2023. године	37
6.1.1 Стална средства	37
6.1.2 Текућа средства.....	39
6.1.3 Капитал	42
6.1.4 Дугорочна резервисања.....	43
6.1.5 Дугорочне обавезе.....	43
6.1.6 Краткорочне обавезе	43
6.1.7 Остала пасивна временска разграничења.....	44
6.1.8 Ванбилансна евиденција.....	44
6.2. Биланс успјеха за период 1. 1 - 31. 12. 2023. године.....	45
6.2.1. Приходи.....	45
6.2.2. Расходи	46
7 ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	52
8 ПОПИС СРЕДСТАВА	54
9. КОМЕНТАР.....	55

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

МЕНАЏМЕНТУ Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ

Н/Р директора

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, биланса успјеха, извјештаја о промјенама у капиталу и извјештаја о новчаним токовима) Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (у даљем тексту: Предузеће), на дан 31. децембра 2023. године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Предузећа је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Ова одговорност подразумијева: креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе усљед преваре и грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу спроведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 18/18 и 15/22) и INTOSAI Оквиром професионалних објава¹. Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Сходно етичким захтјевима који су релевантни за ову ревизију, независни смо и испунили смо остале етичке одговорности у складу са захтјевима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о

¹ Одлука о објави Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI) („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 9/23). INTOSAI Оквир професионалних објава (енгл. IFPP) чини три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на процјени ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, ради одабира ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјене опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање и функцију система интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- **Предузеће није евиденцијама потраживања од купаца обезбиједило основне рачуноводствене принципе тачности, истинитости, поузданости и свеобухватности.**
(Тачка број 6.1.2 Извјештаја).
- **Успостављени начин евидентирања кретања новчаних средстава из благајне до полагања новчаних средстава на трансакционе рачуне Предузећа онемогућава недвосмислено утврђивање садржаја пословних догађаја.**
(Тачка број 6.1.2 Извјештаја).

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у претходним тачкама, финансијски извјештаји, по свим битним питањима, приказују истинито и објективно стање имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2023. године, резултат пословања Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Предузећа, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Предузеће руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за израду и фер презентацију финансијских извјештаја руководство Предузећа је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенски, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених Финансијским планом Предузећа за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви

18/18 и 15/22) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Сходно етичким захтјевима који су релевантни за ову ревизију, независни смо и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизорске доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Предузећа, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- Предузеће приликом обрачуна бруто плата није поступало у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ. (Тачка број 6.2.2 Извјештаја).
- У ревидираном периоду остварено је 33.597,50 прековремених сати и у вези с наведеним исплаћена бруто плата у износу од 421.711,55 КМ. Предузеће није предузело адекватне мјере ради заустављања тренда раста прековремених сати. (Тачка број 6.2.2 Извјештаја).
- Издаци за накнаде по уговору о обављању привремених и повремених послова, извршени су у износу од 395.827,18 КМ. Уговори су закључивани на период дужи од деведесет (90) дана у току 2023. године за послове који су по својој природи такви да представљају систематизоване послове за које се закључује уговор о раду што није у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ. (Тачка број 6.2.2 Извјештаја).
- Предузеће је током 2023. године на основу донесених одлука обрачунало 279 увећања плата за 172 запослена, без навођења адекватних разлога и документовања посебног ангажмана и доприноса запослених за увећање основице нето плате, прописаних Правилником о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ. Такође, Правилником није прецизно дефинисана процедура и мјерљиви критеријуми приликом увећања основице нето плате приликом награђивања запослених. (Тачка број 6.2.2 Извјештаја).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у претходним тачкама, активности, финансијске трансакције и информације Предузећа за 2023. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Замјеник главног ревизора
Др сц. Саво Грујић, дипл. ек.

II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ спроводи ревизију финансијских извјештаја и у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о јавној управи Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о јавним набавкама БиХ;
- Закон о управљању отпадом Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о раду Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о порезу на додатну вриједност БиХ;
- Закон о електричној енергији Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о примјени Закона о порезу на додатну вриједност Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних мјеста ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о раду у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о јавној набавци робе, обављању услуга и уступању радова у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о праћењу, управљању и наплати потраживања ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Статут Јавног предузећа „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Одлука о усвајању Предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“, број: 01-02-150/17 од 7. јуна 2017. године;
- Закључак Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-1395/23 од 29. марта 2023. године;
- Закључак Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-1667/23 од 12. априла 2023. године;
- Закључак Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-559/19 од 15. марта 2019. године;
- Закључак Владе Брчко дистрикта БиХ, број: 13-000121/23 од 31. маја 2023. године,
- Међународни рачуноводствени стандарди и
- Међународни стандарди финансијског извјештавања.

III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

У току извршења ревизије финансијских извјештаја Предузећа за 2023. годину, констатовали смо постојање одређених пропуста и неправилности у пословању и финансијском извјештавању. Ради отклањања уочених пропуста и неправилности, дајемо следеће препоруке:

Табела 1. Препоруке које се односе на финансијске извјештаје за 2023. годину

Редни број	Тачка извјештаја	Препорука
1.	6.1.2.	Потребно је успоставити систем евидентирања полага новчаних средстава из благајне на трансакционе рачуне Предузећа ради вјеродостојности у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.
2	6.1.2.	Потребно је успоставити евиденције потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ ради осигурања основних рачуноводствених принципа.
3.	6.1.2.	Потребно је детаљном анализом потраживања од купаца утврдити статус нераскњижених субвенција Владе Брчко дистрикта БиХ и у складу са наведеним предузети неопходне активности.
4.	6.1.8.	Потребно је у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи те ускладити вриједности туђих средстава, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ ради осигурања додатних информација о коришћењу туђе имовине.
5.	8.	Потребно је извјештај о извршеном попису сачинити и доставити у року који је прописан одредбама Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Табела 2. Препоруке које се односе на усклађеност за 2023. годину

Редни број	Тачка извјештаја	Препорука
1.	4.	Потребно је да Предузеће предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.
2.	5.1.	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.
3.	5.2.	Потребно је закључити уговор о обављању одвоза комуналног отпада из Брчко дистрикта БиХ на уговорену депонију са Одјељењем за комуналне послове Владе Брчко дистрикта БиХ ради регулисања међусобних права и обавеза.

4.	5.2.	Потребно је да Предузеће у сарадњи са надлежним органима обезбиједи правни оквир за депоновање отпада у Брчко дистрикту БиХ у складу са одредбама Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ у дијелу поступања са отпадом.
5.	5.2.	Потребно је поступати у складу са одредбама Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ у дијелу читавања потрошње воде за становништво и успостављања водомјера за потрошњу воде на јавним површинама.
6.	5.2.	Потребно је подузимати активности на санацији водоводне мреже, постављању мјерача протока воде и увођењу у систем водоснабдијевања свих потрошача ради заштите интереса Предузећа и директном повећању прихода од испоруке воде.
7.	5.2.	Потребно је, у сарадњи са Одјељењем за комуналне послове, приступити изради нове методологије плаћања услуга одвоза смећа у Брчко дистрикту БиХ у складу са Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ.
8.	5.2.	Потребно је да Предузеће утврди услове за инсталирање напредних интелигентних мјерних уређаја за пружање услуга пуњења електричних возила у складу са одредбама Закона о електричној енергији Брчко дистрикта БиХ.
9.	6.1.1.	Потребно је предузети активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.
10.	6.1.2.	Потребно је дефинисати процедуру управљања и контроле финансијским средствима Предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.
11.	6.1.2.	Потребно је извршити отварање посебних подрачуна на која ће се трансферисати, уплаћивати и водити буџетска средства намијењена за капиталне пројекте у складу са Закључком Владе Брчко дистрикта БиХ.
12.	6.1.2.	Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна и ненаплатива.
13.	6.1.6.	Потребно је поступати у складу са Правилником о примјени Закона о порезу на додатну вриједност БиХ у дијелу издавања пореске фактуре у свим случајевима авансног плаћања.
14.	6.2.2.	Потребно је приликом обрачуна нето и бруто плате запослених придржавати се одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.
15.	6.2.2.	Потребно је, подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана радника.
16.	6.2.2.	Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога, периода и износа за увећање основице нето плате.

17.	6.2.2.	Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.
18.	6.2.2.	Потребно је вршити тачан унос свих прописаних података у обрасце Захтјева за обрачун плате за мјесец (ЗП-образац) ради омогућавања тачног утврђивања укупног броја остварених сати те исправног обрачуна плата запослених.
19.	6.2.2.	Потребно је израдити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.
20.	6.2.2.	Потребно је, да Предузеће, Скупштини Брчко дистрикта БиХ у најкраћем року достави акт о систематизацији радних мјеста у Предузећу у складу са одредбама Закључка Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 29. марта 2023. године.
21.	6.2.2.	Потребно је примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа радницима који испуњавају услове за стицање права на пензију.
22.	6.2.2.	Потребно је накнаде члановима Управног одбора Предузећа обрачунавати у складу са Правилником о примјени Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ и Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ.
23.	6.2.2.	Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу врсте и трајања послова за које се могу закључити уговори о привременим и повременим пословима.
24.	7.	Потребно је, од понуђача тражити адекватно појашњење достављене документације којом се доказује испуњавање захтијеваних техничких и професионалних услова прије одбацивања понуде као неприхватљиве у складу са одредбама Закона о јавним набавкама у дијелу поступања уговорних органа приликом евалуације понуда.
25.	7.	Потребно је благовремено покренути поступак набавке угоститељских услуга те исте користити након спроведеног поступка у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.
26.	7.	Потребно је да Предузеће на својој интернет страници објављује попис привредних субјеката с којима је представник Јавног предузећа, или с њим повезана лица, у сукобу интереса или обавјештавања да такви субјекти не постоје у складу са одредбама Закона о јавним набавкама у дијелу квалификација кандидата и понуђача.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Табела 3. Биланс стања на дан 31. 12. 2023. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА		АОП	Износ текуће године			Износ претходне године (нето)
				Бруто	Исправка вриједности	Нето (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	АКТИВА						
	А. СТАЛНА ИМОВИНА И ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ (002+008+015+020+021+030+033)		001	27.866.459	18.225.133	9.641.326	9.426.247
01	I. Нематеријална средства (003 до 007)		002	2.868.483	2.501.820	366.663	459.853
011	2.	Концесије, патенти и друга права	004	258.294	226.860	31.434	29.584
013, 014	4.	Остала нематеријална средства	006	2.610.189	2.274.960	335.229	430.269
015 и 017	5.	Аванси и нематеријална улагања у припреми	007				
02	II. Некретнине, постројења и опрема (009 до 013)		008	24.993.273	15.723.313	9.269.960	8.961.691
020	1.	Земљишта	009	8.231			
021	2.	Грађевински објекти	010	6.176.205	2.918.087	3.258.118	3.076.450
022 до 024	3.	Постројења и опрема	011	18.403.000	12.805.226	5.597.774	5.105.436
025, 027	4.	Аванси и некретнине, постројења и опрема у припреми	013	405.837		405.837	779.805
03	III. Инвестиционе некретнине		014				
04	IV. Биолошка средства (016 до 019)		015				
05	V. Остала (специфична) стална материјална средства		020	4.703		4.703	4.703
06	VI. Дугорочни финансијски пласмани (022 до 029)		021				
064	1.	Дугорочни кредити дати у земљи	025				
064	2.	Дугорочни кредити дати у иностранству	026				
068	3.	Остали дугорочни финансијски пласмани	029				
07	VII. Друга дугорочна потраживања (031+032)		030				
08	VIII. Дугорочна разграничења		033				
090	В) ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		034				

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

	С) ТЕКУЋА СРЕДСТВА (036+043)		035	18.912.160	1.719.553	17.192.607	16.536.580
10 до 15	I. Залихе и средства намијењена продаји (037 до 042)		036	3.450.889	1.009.111	2.441.778	2.778.536
10	1.	Сировине, материјал, резервни дијелови и ситан инвентар	037	3.450.889	1.009.111	2.441.778	2.778.536
14	5.	Стална сред. намијењена продаји и обустављено пословање	041				
15	6.	Дати аванси	042				
	II.						
	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани (044+047+053+061+062)		043	15.461.271	710.442	14.750.829	13.758.044
20	1.	Готовински еквиваленти и готовина (045+046)	044	3.388.201		3.388.201	3.098.032
20 без 207	a)	Готовина	045	3.388.201		3.388.201	3.098.032
207	b)	Готовински еквиваленти	046				
21, 22, 23	2.	Краткорочна потраживања (048 до 052)	047	12.064.786	710.442	11.354.344	10.660.012
211	b.	Купци у земљи	049	11.904.296	710.442	11.193.854	9.820.327
22	g.	Потраживања из специфичних послова	051				
23	д.	Друга краткорочна потраживања	052	160.490		160.490	839.685
24	3.	Краткорочни финансијски пласмани (054 до 060)	053				
240	a)	Краткорочни кредити повезаним правним лицима	054				
241	b)	Краткорочни кредити дати у земљи	055				
248	e)	Остали краткорочни пласмани	060				
27	4.	Потраживања за ПДВ	061				
28 без 288	5.	Активна временска разграничења	062	8.284		8.284	-
288	D) ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		063	1.266		1.266	
290	E) ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА		064				
	ПОСЛОВНА АКТИВА (001+ 034+035+063+064)		065	46.779.885	19.944.686	26.835.199	25.962.827
88	Ванбилансна актива		066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
	Укупно актива (065+066)		067	184.717.452	19.944.686	164.772.766	163.900.394

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

Група конта, конто	ПОЗИЦИЈА	АОП	ИЗНОС текуће године	ИЗНОС претходне године
1	2	3	4	5
	ПАСИВА			
	А. КАПИТАЛ (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)	101	15.055.385	15.071.414
30	I. Основни капитал (103 до 108)	102	5.977.268	5.977.268
305	5 Државни капитал	107	5.977.268	5.977.268
309	6 Остали основни капитал	108		
31	II. Уписани неуплаћени капитал	109		
320	III. Емисиона премија	110		
	IV. Резерве (112+113)	111	3.249.310	3.249.310
321	1 Законске резерве	112	3.249.310	3.249.310
322	2 Статутарне резерве	113		
дио 33	V. Ревалоризационе резерве	114		
дио 33	VI. Нереализовани добици	115		
дио 33	VII. Нереализовани губици	116		
34	VIII. Нераспоређена добит (118 до 121)	117	5.828.807	5.844.836
340	1 Нераспоређена добит ранијих година	118	5.758.103	5.459.563
341	2 Нераспоређена добит извјештајне године	119	70.704	385.273
35	IX. Губитак до висине капитала (123 до 126)	122		
350	1 Губитак ранијих година	123		
351	2 Губитак извјештајне године	124		
360	X. Откупљене властите дионице и удјели	127		
дио 40	В) ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (129+130)	128	151.852	564.943
дио 40	1 Дугорочна резервисања за трошкове и ризике	129	151.852	151.852
дио 40	2 Дугорочна разграничења	130		413.091
	С) ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (132 до 138)	131	593.471	
410	1 Обавезе које се могу конвертовати у капитал	132	593.471	593.471
413,414	4 Дугорочни кредити	135	1.222.264	

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

415, 416	5	Дугорочне обавезе по финансијском лизингу	136		
408		D) ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	139		
		E) КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (141+149+155+156+160+161+162+163)	140	8.179.976	7.230.826
42		I. Краткорочне финансијске обавезе (142 до 148)	141	14	-
422	1	Краткорочни кредити и узети у земљи	144		
424, 425	3	Краткорочне дио дугорочних обавеза	146		
429	4	Остале краткорочне финансијске обавезе	148	14	
43		II. Обавезе из пословања (150 до 154)	149	6.901.603	6.184.601
430	1	Примљени аванси, депозити и кауције	150	718.270	743.859
431	2	Добављачи - повезана правна лица	151		
432	3	Добављачи у земљи	152	6.124.860	5.444.098
433	4	Добављачи у иностранству	153	58.473	(3.356)
439	5	Остале обавезе из пословања	154		
44		III. Обавезе из специфичних послова	155		
45		IV. Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених (157 до 159)	156	1.167.305	926.506
450 до 452	1.	Обавезе по основу плата и накнада плата	157	1.138.104	906.710
453 до 455	2.	Обавезе по основу накнада плата које се рефундирају	158	29.201	19.776
456 до 458	3.	Обавезе за остала примања запослених	159		20
46		V. Друге обавезе	160	9.698	9.090
47		VI. Обавезе за ПДВ	161	88.941	110.629
48 осим 481		VII. Обавезе за остале порезе и друге дажбине	162	12.415	-
481		VIII. Обавезе за порез на добит	163		
49 осим 495		E) ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	164	1.632.251	2.502.173
49 осим 495		G) ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	165		
		ПОСЛОВНА ПАСИВА (101+128+131+139+140+164+165)	166	26.835.199	25.962.827
890 до 898		Ванбилансна пасива	167	137.937.567	137.937.567
		Укупна пасива (166+167)	168	164.772.766	163.900.394

Табела 4. Биланс успјеха на дан 31. 12. 2023. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	А) ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202+206+210+211-212+213)	201	58.236.098	48.499.679
60	1. Приходи од продаје робе (203 до 205)	202		
61	2. Приходи од продаје учинака (207 до 209)	206	58.170.957	48.483.804
610	а) Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима	207		
611	б) Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту	208	58.170.957	48.483.804
612	с) Приходи од продаје учинака на страном тржишту	209		
62	3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	210		
650 до 659	4. Остали пословни приходи	213	65.141	15.875
	II. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (215+216+217+ 220+221+224+225+226-227+228)	214	59.494.832	48.039.304
500 до 502	1. Набавна вриједност продате робе	215	40.332.005	30.923.067
510 до 519	2. Материјални трошкови	216	3.027.002	2.572.059
52	3. Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања (218+219)	217	12.629.773	11.261.302
520 и 521	а) Трошкови бруто плата и бруто накнада плата	218	11.090.203	10.116.143
522 до 529	б) Остали лични расходи	219	1.539.570	1.145.159
530 до 539	4. Трошкови производних услуга	220	1.282.556	1.031.661
54	5. Трошкови амортизације и резервисања (222+223)	221	1.564.872	1.750.244
540 до 542	а) Амортизација	222	1.564.872	1.750.244
543 до 549	б) Трошкови резервисања	223		
55 осим 555 и 556	6. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	224	501.565	348.625
555	7. Трошкови пореза	225	155.394	151.086
556	8. Трошкови доприноса	226	1.665	1.260

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

повећ. 11 и 12 или 595	9. Повећање вриједности залиха учинака	227		
смањ. 11 и 12 или 596	10. Смањење вриједности залиха учинака	228		
	В. Пословни добитак (201-214)	229		460.375
	С. Пословни губитак (214-201)	230	1.258.734	
	D. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
66	I. Финансијски приходи (232 до 237)	231	309.483	392.687
660	1. Финансијски приходи од повезаних правних лица	232		
661	2. Приходи од камата	233	306.193	391.797
662	3. Позитивне курсне разлике	234		
663	4. Приходи од ефеката валутне клаузуле	235	2.550	
669	6. Остали финансијски приходи	237	740	890
56	II. Финансијски расходи (239 до 243)	238	71.241	20.141
561	2. Расходи камата	240	71.241	20.141
562	3. Негативне курсне разлике	241		
564	5. Остали финансијски расходи	243		
	Е. Добит редовне активности (229+231-238)	244		832.921
	Ф. Губитак редовне активности (230+238-231)	245	1.020.492	
	Г. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
67	I. Остали приходи (247 до 256)	246	3.523.018	623.196
670	1. Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	247		
671	2. Добици од продаје инвестиционих некретнина	248		
672	3. Добици од продаје биолошких средстава	249		
674	4. Добици од продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	251		
675	5. Добици од продаје материјала	252		
676	6. Вишкови, изузимајући вишкове залиха учинака	253		
677	7. Наплаћена отписана потраживања	254	31.834	239.636

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

679	9. Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи	256	3.491.184	383.560
57	II. Остали расходи (258 до 267)	257	1.932.889	1.070.844
570	1. Губици од продаје и расходовања нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	258	33.841	8.670
571	2. Губици од продаје и расход. инвестиционих некретнина	259		
574	4. Губици од продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	262		
575	5. Губици од продаје материјала	263		
576	6. Мањкови, изузимајући мањкове залиха учинака	264		
577	7. Расходи из основа заштите од ризика	265		
578	8. Расходи по основу исправке вријед. и отписа потраживања	266	344.466	379.629
579	9. Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи	267	1.554.582	682.545
	Н. Добит по основу осталих прихода и расхода (246-257)	268	1.590.129	
	I. Губитак по основу осталих прихода и расхода (257-246)	269		447.648
	I. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (271 до 279)			
68	J. Приходи и расходи од усклађивања вриједности имовине			
68	I. Приходи од усклађивања вриједности имовине (271 до 279)	270		
680	1. Приходи од усклађивања вриједности нематеријалних средстава	271		
685	5. Приходи од усклађивања вриједности залиха	276		
686	6. Приходи од усклађивања вриј. кратк. финансијских пласмана	277		
687	7. Приходи од усклађивања вриј. капитала	278		
688 и 689	8. Приходи од усклађивања вриједности остале имовине	279		
58	II. Расходи од усклађивања вриједности имовине (281 до 288)	280	460.626	
580	1. Умањење вриједности нематеријалних улагања	281		
581	2. Умањење вриједности некретнина, постројења и опреме	282	171.284	
585	6. Умањење вриједности залиха	286	289.342	
	К. Добитак по основу усклађивања вриједности имовине (270-280)	289		
	L. Губитак по основу усклађивања вриједности имовине (280-270)	290	460.626	

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

690 и 691	Лј. Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	291		
590 и 591	М. Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	292		
	Н. ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
	1. Добитак прије опорезивања (244+268+289+291-292)	293	109.011	385.273
	2. Губитак прије опорезивања (245+269+290+292-291)	294		
	Нј. ТЕКУЋИ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ			
721	1. Порески расходи периода	295	38.307	86.273
дио 722	2. Одложени порески расходи периода	296		
дио 723	3. Одложени порески приходи периода	297		
	О. НЕТО ДОБИТ ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
	1. Нето добитак текуће године (293+294-295-296+297)	298	70.704	299.000
	2. Нето губитак текуће године (294-293+295+296-297)	299		
723	Р. МЕЂУДИВИДЕНДЕ И ДРУГИ ВИДОВИ РАСПОДЈЕЛЕ ДОБИТКА У ТОКУ ПЕРИОДА	300		
	Р. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ ПЕРИОДА			
	Ѓ. ОСТАЛИ ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ	314		
	Ѕ. ПОРЕЗ НА ДОБИТ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ОСТАЛЕ ДОБИТКЕ ИЛИ ГУБИТКЕ	315		
	Ї. НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА ИЛИ ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ (314+315)	316		
	Т. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ			
	І. Укупан нето добитак у обрачунском периоду (298-299±316)	317	70.704	299.000
	І. Укупан нето губитак у обрачунском периоду (299-298±316)	318		
	Нето добит/губитак који припада већинским власницима	319	70.704	299.000
	Просјечан број запослених по основу часова рада	323	439	454
	Просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца	324	439	454

Табела број 5. Извјештај о токовима готовине у периоду од 1. 1. до 31. 12. 2023. год.

ОПИС	Ознака за АОП	ИЗНОС	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи готовине из пословне активности (302 до 404)	301	68.381.197	56.784.092
Приливи од купаца и примљени аванси	302	66.491.970	55.772.161
Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	303	889.000	849.675
Остали приливи од пословне активности	304	1.000.227	162.256
Одлив готовине из пословних активности (306 до 310)	305	69.313.292	54.959.231
Одлив из основа исплате добављачима и дати аванси	306	53.965.766	41.341.366
Одлив из основа плата, накнада плата и других примања запослених	307	12.087.952	10.885.058
Одлив по основу плаћених камата	308	71.241	20.141
Одлив по основу пореза и других дажбина	309	2.711.122	2.281.924
Остали одливи из пословних активности	310	477.211	430.742
Нето прилив готовине из пословних активности (301-305)	311		1.824.861
Нето одлив готовине из пословних активности (305-301)	312	932.095	
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Прилив готовине из инвестиционих активности (314 до 319)	313		100.162
Прилив по основу краткорочних финансијских пласмана	314		
Прилив по основу продаје дионица и удјела	315		
Прилив по основу продаје сталних средстава	316		
Прилив по основу камата	317		100.162
Прилив по основу дивиденди и учешћа у добити	318		
Прилив по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	319		
Одлив готовине из инвестиционих активности (321 до 324)	320		
Одлив по основу краткорочних финансијских пласмана	321		
Одлив по основу куповине дионица и удјела	322		
Одлив по основу куповине сталних средстава	323		
Одлив по основу осталих дугорочних финан. пласмана	324		
Нето приливи готовине из инвестиционих активности	325		100.162
Нето одливи готовине из инвестиционих активности	326		
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			

Прилив готовине из финансијских активности (328 до 331)	327	13.322.264	10.698.695
Прилив по основу повећања основног капитала	328		
Прилив по основу дугорочних кредита	329	1.222.264	
Прилив по основу краткорочних кредита	330	12.100.000	10.700.000
Прилив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	331		(1.305)
Одливи готовине из финансијских активности (333 до 338)	332	12.100.000	11.455.263
Одлив по основу откупа властитих дионица и удјела	333		
Одлив по основу дугорочних кредита	334		255.263
Одлив по основу краткорочних кредита	335	12.100.000	11.200.000
Одлив по основу финансијског лизинга	336		
Одлив по основу исплаћених дивиденди	337		
Одлив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	338		
Нето прилив готовине из финансијских активности	339	1.222.264	
Нето одлив готовине из финансијских активности	340		756.568
УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301+313+327)	341	81.703.461	67.582.949
УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305+320+332)	342	81.413.292	66.414.494
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (341-342)	343	290.169	1.168.455
НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (342-341)	344		
Готовина на почетку извјештајног периода	345	3.098.032	1.929.577
Позитивне курсне разлике из основа прерачуна готовине	346		
Негативне курсне разлике из основа прерачуна готовине	347		
Готовина на крају извјештајног периода	348	3.388.201	3.098.032

Табела број 6. Извјештај о промјенама у капиталу за период који завршава на дан 31. 12. 2023. године

Р/б	Врста промјене у капиталу	Ознака за АОП	ДИО КАПИТАЛА КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА					Укупно	Мањински интерес	Укупни капитал (8+9)
			Дионички капитал и удјели у друштву са огр. одг.	Ревалор. резерве (МРС 16, МРС 21 и МРС 38)	Нереализовани добици/губици по основу фин. имовине распол. за продају	Остале резерве (законске и статут. резерве)	Акумулирана нерасп. добит /непокривени губитак			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Стање на дан 31.12.2021.год	901	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141
2.	Ефекти промјена у	902								
3.	Ефекти исправки грешака	903								
4.	Поновно исказано стање на дан 01.01.2022. год	904	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141
5.	Ефекти ревалор. мат и нем.	905								
6.	Нето добит/губитак периода исказана у биланци успјеха	907								
7.	Нето добитак/губитак периода признати директно у капитал	908					299.000	299.000		299.000
8.	Објављене дивиденде и др. обл. расп. доб. и пок. губ.	909				1.368.995	(1.282.722)	86.273		86.273
9.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.	911						5.975.268		5.975.268
10.	Стање на дан 31.12.2022.	912	5.977.268			3.249.310	5.844.836	15.071.414		15.071.414
11.	Ефекти промјена у	913								
12.	Ефекти исправки грешака	914								
13.	Поновно исказано стање на дан 1. 1. 2023. године	915	5.977.268			3.249.310	5.844.836	15.071.414		15.071.414
14.	Нето добици/губици периода који су исказ. у бил. успј.	919					70.704	70.704		70.704
15.	Нето добит/губитак периода признати директно у капиталу	920					86.733	86.733		86.733
16.	Стање на дан 31. 12. 2023. год.	923	5.977.268			3.249.310	5.828.807	15.055.385		15.055.385

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОМУНАЛНО БРЧКО“ Д. О. О. БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ

1. УВОД

Ревизија финансијских извјештаја Предузећа је обављена на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима и на основу годишњег Плана ревизије. Ревизија је обављена на основу адекватних ревизорских метода и примјенљивих ревизорских стандарда.

2. ОПШТИ ДИО

Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ основано је као предузеће са ограниченом одговорношћу за дистрибуцију и продају електричне енергије, сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде, прикупљање и обраду отпадних вода, прикупљање и обраду осталог отпада, као и друге дјелатности које служе регистраним дјелатностима, а које су у складу са важећом класификацијом дјелатности у Брчко дистрикту БиХ, утврђене Статутом Предузећа.

Предузеће је правно лице, основано према Закону о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви: 22/18 - пречишћен текст, 5/20 и 10/22) Одлуком Скупштине Брчко дистрикта БиХ о оснивању Предузећа број 0-02-022-81/07 од 26. јуна 2007. године, исправком Одлуке број 0-02-022-81/07-1 од 17. јула 2007. године и Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о оснивању број 01-02-111/08 од 12. јуна 2008. године, 01-02-24/16 и 01-02-25/16 од 14. јуна 2016. године, 01-02-250/17 од 25. октобра 2017. године, 01-02-397/18 од 29. маја 2018. године и 01-02-580/21 од 28. јануара 2021. године.

Предузеће је, на основу Закона о регистрацији пословних субјеката Брчко дистрикта БиХ („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 15/05) регистровано код Основног суда Брчко дистрикта БиХ 28. децембра 2007. године под бројем 096-0-Рег-07-000889.

Назив Предузећа гласи: Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Скраћени назив предузећа је ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ. Сједиште Предузећа је у Брчком, Студентска улица број 13.

Оснивач Предузећа је Брчко дистрикт БиХ са оснивачким капиталом у износу од 5.977.268,16 КМ, што представља 100% капитала.

Предузеће је економска и пословна цјелина, а организовано је у четири радне јединице:

- РЈ Електродистрибуција,
- РЈ Водовод и канализација,
- РЈ Чистоћа и
- РЈ Администрација.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних мјеста Предузећа предвиђено је 489 запослених, док је на дан 31. 12. 2023. године број запослених био 443.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Предузећа за 2023. годину, извршене финансијске трансакције исказане у тим извјештајима, те усклађеност финансијског пословања са законским прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу са важећом законском регулативом и примјењивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Предузећа примјењује законе и остале важеће прописе и акте, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења. Такође је извршена оцјена финансијског управљања, оцјена система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних приказивања у финансијским извјештајима.

Обим ревизије утврђен је интерним планским документима ревизије. Системом узорковања смо испитали значајне процесе везане за планирање, управљање и руковођење пословним активностима, имовину и капитал, потраживања и обавезе, приходе и расходе, као и значајније процедуре јавних набавки.

С обзиром да је ревизија обављена на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Ревизија је укључила и давање препорука за даљи рад за подручја која смо оцијенили битним, а која су везана за финансијско извјештавање.

Сви износи у финансијским извјештајима исказани су у конвертибилним маркама (КМ).

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

У склопу ревизије финансијских извјештаја Предузећа за 2023. годину извршили смо провјеру имплементације препорука Извјештаја о ревизији за 2022. годину у складу са Акционим планом за реализацију препорука о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2022. године Канцеларије за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ. Освртом на препоруке дате у извјештајима о обављеним ревизијама за претходне године, те на основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела број 7) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

Табела број 7. Преглед реализације препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2022. годину	Статус
1.	Потребно је вршити обрачун амортизације за сва средства која се налазе у стању које је неопходно да средство функционише, у складу са МРС 16.	Предузеће је извршило умањење вриједности у складу са МРС-36 - Умањење вриједности с обзиром на то да спалионица није стављена у функцију за рад.	Спроведена
2.	Потребно је вршити процјену наплативости свих потраживања те у складу с процјеном извршити признавање расхода по основу	На основу анализе судских спорова извршено је дјелимично искњижавање ненаплативих спорних	Дјелимично спроведена

	отписа ненаплативих потраживања у складу са одредбама Правилника о рачуноводственим политикама у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	потраживања из ранијих година.	
3.	Потребно је, да Предузеће, на годишњем нивоу врши процјену и резервисање износа по започетим судским процесима.	У току године нису вршене процјене резервисања из ранијих година по започетим судским процесима.	Није спроведена
4.	Потребно је удио у виду улога и ствари изнад 100.000,00 КМ унијети на основу процјене истих од стране овлашћеног ревизора, у складу са одредбама Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ.	Извршена је процјена улога и ствари од стране овлашћеног ревизора у складу са одредбама Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ.	Спроведена
5.	Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Извршено је дјелимично усаглашавање обавеза према добављачима прије састављања финансијских извјештаја.	Дјелимично спроведена
6.	Потребно је обрачун и пријављивање ПДВ-а вршити на све опорезиве износе накнада у складу са одредбама Закона о порезу на додатну вриједност у дијелу пореске основице.	Предузеће је обрачунавало и пријављивало ПДВ на опорезиве накнаде у складу са одредбама Закона о порезу на додатну вриједност БИХ.	Спроведена
7.	Потребно је, у сарадњи са Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи те ускладити вриједности туђих средстава, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради осигурања додатних информација о коришћењу туђе имовине.	Није извршено искњижавање туђих средстава из ванбилансних евиденција којима Предузеће не управља нити их користи. Уједно, није извршено усклађивање вриједности туђих средстава с Дирекцијом за финансије Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
8.	Потребно је приликом састављања извјештаја о токовима готовине придржавати се одредаба Међународног рачуноводственог стандарда 7 Извјештај о токовима готовине у дијелу објављивања одлива готовине.	Извјештај о токовима готовине није састављен у складу са МРС-7 Извјештај о токовима готовине.	Није спроведена
9.	Потребно је да Предузеће достави Акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају, у року који је регулисан одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.	Предузеће је доставило Акциони план за поступање по препорукама из ревизорског извјештаја у складу са одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција Брчко дистрикта БиХ.	Спроведена

10.	Потребно је да ревидирани субјект, предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.	Предузеће је потпуно или дјелимично реализовало 15, док је 19 препорука нереализовано.	Дјелимично спроведена
11.	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.	Успостављени систем интерних контрола је елиминисао дио утврђених слабости.	Дјелимично спроведена
12.	Потребно је благовремено покретати поступке јавних набавки и приликом спровођења у потпуности се придржавати одредаба Закона о јавним набавкама везаних за тендерске документације, на начин да се обезбиједи праведна и активна конкуренција с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава.	Предузеће се придржавало одредаба Закона о јавним набавкама БиХ у дијелу тендерске документације и благовременог покретања поступака јавних набавки.	Спроведена
13.	Потребно је обезбиједити услове за провођење обавезне ревизије свих финансијских извјештаја Предузећа од стране предузећа овлашћених за ревизију, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Проведена је обавезна ревизија финансијских извјештаја у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.	Спроведена
14.	Потребно је, у сарадњи са Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.	Предузеће није добило дозволу за управљање отпадом и пуштање у рад мобилне спалионице у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.	Није спроведена
15.	Потребно је дефинисати процедуру управљања и контроле финансијским средствима Предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.	Није дефинисана процедура управљања и контроле финансијским средствима Предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.	Није спроведена
16.	Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.	Нису у потпуности поштоване одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што постану спорна.	Дјелимично спроведена

17.	Потребно је анализирати раст спорних потраживања за услуге одвоза смећа, испоручене воде и електричне енергије у претходним периодима, те предузети адекватне мјере ради заустављања негативног тренда.	Подузимане су активности анализе за дио спорних потраживања ради заустављања негативног тренда раста истих.	Дјелимично спроведена
18.	Потребно је интензивирати активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања коришћења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.	Нису подузимане активности ради отклањања проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање.	Није спроведена
19.	Потребно је планирати и покренути активности за попуњу радна мјеста путем јавног конкурса у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста.	Није покренут јавни конкурс у складу са одредбама Закона о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ. Радна мјеста су попуњена привременим премјештајем запослених.	Није спроведена
20.	Потребно је придржавати се одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа за раднике који испуњавају услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.	Предузеће није поступило у складу с прописима о пензијско и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.	Није спроведена
21.	Потребно је примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа радницима, који испуњавају услове за стицање права на пензију, чији престанак ангажмана не би угрозио обављање делегираних активности Предузећа.	Престанак радног односа радницима, који испуњавају услове за стицање права на пензију, чији престанак ангажмана не би угрозио обављање активности Предузећа није вршен у складу са Законом о раду Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
22.	Потребно је анализирати оправданост и дефинисати процедуру продужавања радног односа за лица која испуњавају услове за стицање права на пензију у складу са прописима о пензијско и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.	Предузеће није анализирано оправданост и дефинисало процедуру продужавања радног односа за лица која испуњавају услове за стицање права на пензију.	Није спроведена
23.	Потребно је да Предузеће, приликом исплате мјесечних накнада, врши истовремено и исплату припадајућих пореза у складу са одредбама Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ у дијелу плаћања пореза.	Приликом исплате мјесечних накнада нису вршене истовремено исплате пореза у складу са одредбама Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена

24.	Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога, периода и износа за увећање основице нето плате.	Одлуке о увећању основице нето плате нису донесене у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	Није спроведена
25.	Потребно је, подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјериљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.	Предузеће није подзаконским актима прописало процедуру и мјериљиве критеријуме приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.	Није спроведена
26.	Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.	Нису вршене прерасподјеле радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
27.	Потребно је испитати и анализирати узроке пораста остварених прековремених сати те предузети адекватне мјере на заустављању наведеног тренда.	У току године остварен је значајан број прековремених сати и нису подузимане мјере на заустављању наведеног с обзиром на раст броја прековремених сати и исплаћених плата у вези наведеног.	Није спроведена
28.	Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.	Ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова није вршено у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу периода ангажовања лица.	Није спроведена
29.	Потребно је израдити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. од 7. јуна 2017. године.	Предузеће није поступило по Одлуци Скупштине Брчко дистрикта БиХ за израду нове организације и програма превременог пензионисања радника.	Није спроведена
30.	Потребно је да се Предузеће приликом управљања јавним финансијским средствима и јавном имовином придржава принципа економичности и ефикасности.	Због непоступања по Одлуци Скупштине Брчко дистрикта БиХ за израду нове организације Предузеће се није придржавало принципа економичности и ефикасности.	Није спроведена
31.	Потребно је анализирати извршење годишњег и узроке измјена плана јавних набавки ради прецизнијег и поузданијег планирања јавних набавки у будућем периоду.	Смањен је број измјена плана јавних набавки у односу на раније периоде.	Спроведена

32.	Потребно је извршити усклађивање Правилника о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ са Законом о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама у дијелу рокова доношења и објаве планова набавки, претходне провјере тржишта, износа вриједности директног споразума и услуга из Анекса II.	Правилник о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ усклађен је са Законом о јавним набавкама БиХ.	Сprovedена
33.	Потребно је пописом обухватити целокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу пописа гаранција.	Годишњим пописом Предузећа обухваћена је целокупна имовина, потраживања и обавезе у складу са Законом о рачуноводству и ревизији БиХ.	Сprovedена
34.	Потребно је извјештај о извршеном попису сачинити и доставити у року који је прописан одредбама Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	Попис није извршен у року прописаним Правилником о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	Није спроведена
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину које нису реализоване	Оцена реализације препорука из извјештаја за 2021. годину	Статус
1.	Потребно је извјештај о обављеном попису достављати надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године, како је прописано одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Извјештај о обављеном попису није завршен у року прописаним Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
2.	Потребно је, у сарадњи са Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавања туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради осигурања додатних информација о коришћењу туђе имовине.	Није извршено искњижавања туђих средстава из ванбилансних евиденција којима Предузеће не управља нити их користи. Уједно, није извршено усклађивање вриједности туђих средстава са Дирекцијом за финансије Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
3.	Потребно је, у сарадњи са Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са	Предузеће није добило дозволу за управљање отпадом и пуштање у рад мобилне спалионице у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.	Није спроведена

	одредбама Закона о управљању отпадом.		
4.	Потребно је покренути активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања коришћења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.	Нису подузимане активности ради отклањања проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање.	Није спроведена
5.	Потребно је усвојити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.	Предузеће није поступило по Одлуци Скупштине Брчко дистрикта БиХ за израду нове организације и програма превременог пензионисања радника.	Није спроведена
6.	Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.	Нису вршене прерасподјеле радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
7.	Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога и износа за увећање основице нето плате.	Одлуке о увећању основице нето плате нису донесене у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	Није спроведена
8.	Потребно је, подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.	Предузеће није подзаконским актима прописало процедуру и мјерљиве критеријуме приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.	Није спроведена
9.	Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.	Није вршено ангажовање лица за обављање привремених и повремених послова у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
10.	Потребно је ангажовање лица, на послове за које је утврђено да се закључују уговори о привременим и повременим пословима, вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“.	Ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова није вршено у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о.	Није спроведена

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је преиспитати стање исказаних унапријед наплаћених аванса за услуге снабђевања електричном енергијом, те извршити затварање адекватних потраживања по истом основу.	Нису извршена затварања свих аванса и потраживања.	Није спроведена
2.	Потребно је досљедно примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу утврђивања разлога за увођење прековременог рада и његовог трајања.	Нису досљедно примјењиване одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу прековременог рада и његовог трајања.	Није спроведена
3.	Потребно је извјештај о обављеном попису достављати надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године, како је прописано одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Попис није извршен у року прописаним одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
4.	Потребно је израдити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.	Предузеће није поступило по Одлуци Скупштине Брчко дистрикта БиХ за израду нове организације и програма превременог пензионисања радника.	Није спроведена

Потребно је да Предузеће предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. Руководство и систем интерних контрола

Унутрашња организација Предузећа утврђена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста који доноси Управни одбор уз сагласност оснивача.

Управни одбор, као орган управљања у Предузећу, се у складу с чланом 11 Закона о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ и чланом 24 Статута Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. састоји од пет (5) чланова. Избор кандидата за чланове Управног одбора Јавног предузећа врши Комисија за избор и именовање и мандатно-имунитетска комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ, на период од четири године.

Овлаштено лице за заступање Предузећа је директор. У правним пословима с трећим лицима, на основу Одлуке о оснивању, директор може самостално закључивати уговоре до износа од 60.000,00 КМ, а преко тог износа уз сагласност Управног одбора.

Одговорност на успостави и функционисању система интерних контрола је на руководству Предузећа, а основа функционалног система интерних контрола је постојање одговарајућег контролног окружења, сагледавање свих пословних и других ризика и заснивање контролних, информативних, надзорних и других пословних активности на спречавању или умањењу њиховог утицаја на пословање Предузећа.

Контролно окружење првенствено долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских и интерних прописа и правила. Предузеће има успостављену интерну ревизију.

Ревизијом одређених процеса пословања извршили смо процјену функционисања система интерних контрола и утврдили да је Предузеће у великом дијелу нормативно уредило контролне активности. Донесен је значајан број аката и писаних правила којима су у највећем дијелу уређене процедуре и поступања запослених у обављању послова и радних задатака у оквиру радних процеса, у складу с прописаним и додијељеним овлаштењима.

Уочени пропусти у систему интерних контрола се огледају у недосљедној примјени законских и постојећих подзаконских аката Предузећа у дијелу:

- незакључивања уговора о обављању одвоза комуналног отпада са Одјељењем за комуналне послове Владе Брчко дистрикта БиХ ради регулисања међусобних права и обавеза;
- непостајања правног оквира за депоновање отпада у складу са одредбама Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ;
- неочитавања потрошње воде за становништво и успостављања водомјера за потрошњу воде на јавним површинама;
- непредузимању активности на санацији водоводне мреже, постављању мјерача протока воде и увођењу у систем водоснабдијевања свих потрошача ради заштите интереса Предузећа;
- неутврђивању нове методологије плаћања услуга одвоза смећа у Брчко дистрикту БиХ у складу са Закључком Скупштине;
- непштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом;

- недефинисању процедуре управљања и контроле финансијским средствима предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава;
- невјеродостојног система евидентирања полога новчаних средстава из благајне на трансакционе рачуне Предузећа;
- неустављању евиденција потраживања у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ ради осигурања основних рачуноводствених принципа;
- нерјешавању статуса нераскњижених субвенција од Владе Брчко дистрикта БиХ;
- недосљедне примјене одредаба Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања;
- непоступања у складу с Правилником о примјени Закона о порезу на додатну вриједност БиХ у дијелу издавања пореске фактуре у свим случајевима авансног плаћања;
- неусаглашавању ванбилансних евиденција о вриједности туђих средстава са Дирекцијом за финансије Брчко дистрикта БиХ;
- обрачуна плата супротно одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП” Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- недослиједне примјене одредаба Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП” Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога и износа за увећање основице нето плате као и прецизнијег прописивања процедуре обрачуна увећања нето плате;
- обрачуна накнада Управног одбора Предузећа супротно Закључку Скупштине Брчко дистрикта БиХ и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ;
- непоступања у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ за ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова у дијелу врсте и трајања послова;
- непоступања у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ у дијелу поступања уговорних органа приликом евалуације понуда и спровођења поступка и
- необјављивању пописа, на интернет-страници Предузећа, привредних субјеката с којима је представник Предузећа, или с њим повезана лица, у сукобу интереса или обавјештавања да такви субјекти не постоје у складу са одредбама Закона о јавним набавкама у дијелу квалификација кандидата и понуђача.

Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.

5.2. Усклађеност са законским прописима

Одредбама члана 223 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ је прописано да се депоновање отпада с подручја Брчко дистрикта БиХ врши на јавној депонији чију локацију одређује Скупштина Брчко дистрикта БиХ на приједлог градоначелника, који је претходно одобрила Влада Брчко дистрикта БиХ и која испуњава услове везане за позицију и сигурност.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је 28. јануара 2019. године донијела Закључак којим је предвиђен одвоз и одлагање комуналног отпада на депонију ван Брчко дистрикта БиХ, са којом је закључен уговор, до изградње и стављања у употребу центра за

управљање отпадом у Брчко дистрикту БиХ. Закључком је задужено Одјељење за комуналне послове да набави и преда на употребу Предузећу опрему неопходну за одвоз и одлагање комуналног отпада. Након проведене процедуре јавне набавке, Одјељење за комуналне послове је 26. августа 2019. године, закључило оквирни споразум за услуге депоновања комуналног отпада на период од четири (4) године. Уједно, извршена је набавка и предаја Предузећу опреме неопходне за одвоз и одлагање комуналног отпада. Предузеће је почело одвоз комуналног отпада из Брчко дистрикта БиХ 21. фебруара 2022. године који је обављан до истека закљученог оквирног споразума, односно 26. августа 2023. године.

Уговор о регулисању међусобних односа између Одјељења за комуналне послове, са једне, и Предузећа, са друге стране, везано за одвоз смећа са несанитарне депоније у Брчко дистрикту БиХ на депонију са којом је закључен уговор није закључен. Наведено је условило честа неслагања страна везаних за количину превезеног отпада и признавање трошкова превоза као и да превезена количина комуналног отпада није приближна потребној количини за затварање несанитарне депоније.

Ревизијом смо утврдили да се депоновање отпада с подручја Брчко дистрикта БиХ врши на несанитарној депонији чију локацију није одредила Скупштина Брчко дистрикта БиХ и која не испуњава тражене услове за јавну депонију што није у складу са одредбама 223 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је закључити уговор о обављању одвоза комуналног отпада из Брчко дистрикта БиХ на уговорену депонију са Одјељењем за комуналне послове Владе Брчко дистрикта БиХ ради регулисања међусобних права и обавеза.

Потребно је да Предузеће у сарадњи са надлежним органима обезбиједи правни оквир за депоновање отпада у Брчко дистрикту БиХ у складу са одредбама Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ у дијелу поступања са отпадом.

Одредбама члана 17 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ прописано је да под вод. о. о.п.скрбним објектима и уређајима сматрају се сви објекти за захватање (површинских вода, артерски, субартерски бунареви, каптажа на изворима) и пречишћавање воде, црпна постројења, резервоари, водоводна мрежа с прикључцима и водомјерима закључно с главним шахтом, а који служе за снабдијевање потрошача водом за пиће.

Радна јединица водовод и канализација Предузећа сачињава прегледе дистрибуисане воде и испоручене фактурисане воде крајњим корисницима. Мјерачи протока воде налазе се на улазу и излазу из фабрике воде али нам није документовано да ли се на осталим локалитетима (бунаревима) налазе наведени мјерачи, да ли су баждарени као и да ли су уопште у функцији.. Из наведених евиденција и фактурисаних услуга испоруке воде крајњим потрошачима утврђено је да Предузеће остварује губитке на водоводној мрежи до 61,29%. Значајан дио губитака односи се на губитке воде због застарјелих и оштећених цјевовода, као и нелегалних прикључака на водоводну мрежу.

Одредбама члана 32 Закона о комуналним дјелатностима је прописано да се потрошња воде по правилу мјери читањем водомјера те да се у случају када је водомјер ван употребе може одредити и паушално али најдуже два мјесеца.

Одредбама члана 36 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ прописано је да се потрошња воде на јавним површинама (поливање, прање улица,

заливање паркова, гашење пожара и сл.), обрачунава на терет Владе Брчко дистрикта БиХ.

Ревизијом смо утврдили да због нефункционалности модула за даљинско читавање водомјера, немогућности приступа, спорости у замјени оштећених водомјера за дио водомјера у употреби не врши се мјесечно читавање стања као и да Предузеће нема успостављене механизме праћења потрошње воде на јавним површинама већ наведену категорију потрошње воде третира у оквиру губитака воде. Надаље, ревизијом смо, из претходно наведеног утврдили да Предузеће није подузимало адекватне мјере и успоставило контролне поступке ради смањења губитака воде с обзиром да они представљају изгубљену добит и значајно утичу на остварење прихода Предузећа.

Потребно је поступати у складу са одредбама Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ у дијелу читавања потрошње воде за становништво и успостављања водомјера за потрошњу воде на јавним површинама.

Потребно је подузимати активности на санацији водоводне мреже, постављању мјерача протока воде и увођењу у систем водоснабдијевања свих потрошача ради заштите интереса Предузећа и директном повећању прихода од испоруке воде.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је 12. априла 2023. године донијела Закључак којим је Предузеће задужено да у року од шездесет (60) дана приступи изради нове методологије плаћања услуга одвоза смећа у Брчко дистрикту БиХ.

Одјељење за комуналне послове је, чланом 24 Закона о јавној управи Брчко дистрикта БиХ, задужено за развој политике, стратегије и правног оквира за управљање отпадом као и праћење политике цијена комуналних услуга.

Ревизијом смо утврдили да Предузеће није приступило изради нове методологије плаћања услуга одвоза смећа у Брчко дистрикту БиХ како је задужено Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 12. априла 2023. године.

Потребно је, у сарадњи са Одјељењем за комуналне послове, приступити изради нове методологије плаћања услуга одвоза смећа у Брчко дистрикту БиХ у складу са Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Одредбама члана 63 Закона о електричној енергији Брчко дистрикта БиХ је прописано да Предузеће, као оператор дистрибутивног система, утврђује услове за инсталирање напредних интелигентних мјерних уређаја за пружање услуга пуњења електричних возила.

Рок за доношење подзаконског акта био је 25. фебруар 2022. године.

Ревизијом смо утврдили да Предузеће није утврдило услове за инсталирање напредних интелигентних мјерних уређаја за пружање услуга пуњења електричних возила како је прописано одредбама члана 63 Закона о електричној енергији Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Предузеће утврди услове за инсталирање напредних интелигентних мјерних уређаја за пружање услуга пуњења електричних возила у складу са одредбама Закона о електричној енергији Брчко дистрикта БиХ.

5.3. Планирање и извјештавање

Одредбама члана 30 Статута Предузећа утврђена је обавеза и надлежност за доношење годишњег Плана пословања Предузећа.

Годишњи пословни план Предузећа, у складу са одредбама члана 14 Закона о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ, усваја Управни одбор уз сагласност оснивача, односно Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Финансијски план за 2023. годину усвојен је од стране Управног одбора 28. децембра 2022. године уз сагласност Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-281/23 од 25. јануара 2023. године.

У наредном табеларном прегледу дајемо упоредни приказ прихода и расхода Предузећа у 2023. години у односу на претходну годину и у односу на планиране показатеље.

Табела број 8

Р/Б	ПРИХОДИ	ПЛАНИРАНО 2023.	ОСТВАРЕНО 2022.	ОСТВАРЕНО 2023.	% 4/2	% 4/3
	1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од продаје учинака	57.508.930	45.220.758	54.892.217	95,45	121,39
2.	Финансијски приходи	220.000	392.687	309.483	140,67	78,81
3.	Приходи од осталих услуга	3.955.000	3.278.921	3.343.881	84,55	101,98
4.	Остали приходи и примици	2.471.565	623.196	3.523.018	142,54	565,31
5.	УКУПНО	64.155.495	49.515.562	62.068.599	96,75	125,35
6.	ТРОШКОВИ					
7.	Набавна вриједност продате робе	42.034.340	30.923.067	40.332.004	93,72	130,43
8.	Набавна вриједност робе - електрична енергија	42.034.340	30.923.067	40.332.004	93,72	130,43
9.	Материјални трошкови	4.013.000	2.572.059	3.027.002	75,43	117,69
10.	Трошкови утрошеног/потрошног материјала	2.227.000	1.071.141	1.436.254	64,49	134,09
11.	Трошкови горива и енергије	1.551.000	1.344.740	1.410.083	90,91	104,86
12.	Трошкови отписа, ситног инвентара, аутогума и ХТЗ опреме	235.000	156.178	180.665	76,88	115,68
13.	Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	12.832.776	11.261.302	12.629.773	98,42	112,15
14.	Трошкови бруто плата	11.310.908	10.116.143	11.090.203	98,05	109,63
15.	Трошкови бруто накнада члановима УО	75.000	66.645	72.880	97,17	109,36
16.	Трошкови службених путовања запослених	9.500	12.159	22.840	240,42	187,84
17.	Трошкови осталих примања запослених	1.037.368	627.532	1.032.373	99,52	164,51
18.	Остали лични расходи (накнаде по уговору од дјелу и сл.)	400.000	438.823	411.477	102,87	93,77
19.	Трошкови производних услуга	1.930.944	1.031.661	1.282.556	66,42	124,32
20.	Трошкови услуга израде и дораде учинака	110.000	212.192	212.748	193,41	100,26
21.	Трошкови транспортних услуга	20.000	70	1.001	0,35	5,01
22.	Трошкови услуга одржавања	1.236.334	647.690	718.804	58,14	110,98
23.	Трошкови закупа и изнајмљивања	215.000	6.143	55.472	25,80	903,02

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

24.	Трошкови рекламе и спонзорства	55.000	30.098	41.575	75,59	138,13
25.	Трошкови осталих услуга	294.610	135.538	252.956	85,86	186,63
26.	Трошкови амортизације и резервисања	1.894.000	1.750.244	1.564.872	82,62	89,41
27.	Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	739.020	348.625	501.565	67,87	143,87
28.	Трошкови непроизводних услуга	193.740	71.784	152.441	78,68	212,36
29.	Трошкови репрезентације	29.500	11.788	26.133	88,59	221,69
30.	Трошкови премија осигурања	119.403	97.987	114.487	95,88	116,84
31.	Трошкови банкарских услуга	62.200	43.401	73.878	118,77	170,22
32.	Трошкови поштанских и телекомуникационих услуга	60.000	58.430	67.816	113,03	116,06
33.	Остали нематеријални трошкови	93.500	65.235	66.810	71,45	102,41
34.	Трошкови пореза, накнада и такси	180.677	152.346	157.059	86,93	103,09
35.	Пословни расходи	63.444.080	48.039.304	59.494.831	93,76	123,85
36.	Финансијски расходи	115.000	20.141	71.241	61,95	353,71
37.	Остали расходи	355.000	1.070.844	2.393.516	674,23	216,98
38.	Укупно: 24+25+26+27	63.914.080	49.130.289	61.959.588	81,30	126,11
	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	241.415	385.273			

6. Презентација финансијских извјештаја

6.1. Биланс стања на дан 31. 12. 2023. године

Пословна актива и пасива су у билансу стања на дан 31. 12. 2023. године исказане у износу од 26.835.198,76 КМ.

6.1.1 Стална средства

На дан 31. 12. 2023. године стална средства у главној књизи исказана су по садашњој вриједности у износу од 9.641.325,94 КМ.

Табела број 9

Врста сталних средстава	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето вриједност
1	2	3	4
Нематеријална средства	2.868.483,62	2.501.820,29	366.663,33
Земљиште	8.231,22	-	8.231,22
Грађевински објекти	6.176.205,35	2.918.087,68	3.258.117,67
Постројења и опрема	18.402.999,43	12.805.226,29	5.597.772,14
Остала специфична средства	4.703,40	-	4.703,40
Стална средства у припреми	405.837,18	-	405.837,18
УКУПНО	27.866.460,20	18.225.134,26	9.641.325,94

Нематеријална средства

У билансу стања на дан 31. 12. 2023. године исказана је бруто вриједност нематеријалних средстава у износу од 2.868.483,62 КМ са исправком вриједности у износу од 2.501.820,29 КМ. Нематеријална средства обухватају софтвере, лиценце и улагања у туђа стална средства. Промјене на нематеријалним средствима исказане су у сљедећој табели.

Табела број 10

Р. бр.	Опис	Улагања у туђу имовину	Остала нематеријална средства	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ				
1.	Стање на дан 1. 1. 2023.	6.888,88	2.865.408,66	2.872.297,54
2.	Набавка/повећање	92.137,13		92.137,13
3.	Продаја и расходања		(95.951,05)	(95.951,05)
4.	Стање на дан 31. 12. 2023.	99.026,01	2.769.457,61	2.868.483,62
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ				
5.	Стање на дан 1. 1. 2023.	6.427,05	2.406.017,78	2.412.444,83
6.	Амортизација	1.701,79	183.624,72	185.326,51
7.	Продаја и расходања		(95.951,05)	(95.951,05)
8.	Стање на дан 31. 12. 2023.	8.128,84	2.493.691,45	2.501.820,29
9.	Садашња вриједност 1. 1. 2023.	461,83	459.390,88	459.852,71
10.	Садашња вриједност 31. 12. 2023.	90.897,17	275.766,16	366.663,33

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказани су по садашњој вриједности од 8.855.889,81 КМ, а односе се на следеће облике имовине: грађевински објекти у износу од 3.258.117,67 КМ, постројења и опрема у износу од 5.597.772,14 КМ. Средства у припреми исказана су у износу од 405.837,18 КМ.

Промјене на сталним средствима исказане су у следећој табели.

Табела број 11

Р. бр.	Опис	Грађевине	Постројења и опрема	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ				
1.	Стање на дан 1. 1. 2023.	5.767.055,35	17.069.456,35	22.836.511,70
2.	Кретање средстава	409.150,00	1.333.543,08	1.742.693,08
3.	Стање на дан 31. 12. 2023.	6.176.205,35	18.402.999,43	24.579.204,78
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ				
4.	Стање на дан 1. 1. 2023.	2.690.604,47	11.964.021,64	14.654.626,11
5.	Кретање средстава	227.483,21	841.205,65	1.068.688,86
6.	Стање на дан 31. 12. 2023.	2.918.087,68	12.805.227,29	15.723.314,97
7.	Садашња вриједност 1. 1. 2023.	3.076.450,88	5.105.434,71	8.181.885,59
8.	Садашња вриједност 31. 12. 2023.	3.258.117,67	5.597.772,14	8.855.889,81

У току године значајнија повећања некретнина односе се на изградњу трафостаница у износу од 330.330,95 КМ и у оквиру опреме набавке АММ система за даљинско читавање купаца 498.600,00 КМ, теретних и специјалних возила у износу од 952.670,00 КМ.

На основу примљених средстава капиталног гранта Владе Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину, Предузеће је спровело поступак набавке мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева. Након потписивања уговора о набавци извршена је набавка 18. јануара 2019. године у вриједности од 350.913,00 КМ са гарантним периодом у трајању од годину дана.

Ревизијом смо утврдили да набављена мобилна спалионица за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева још увијек није од надлежних одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ добила потребне дозволе те није стављена у употребу, како је предвиђено одредбама члана 16 Закона о управљању отпадом Брчко дистрикта БиХ.

Предузеће је у вези са МРС-36 Умањење вриједности имовине извршило умањење вриједности набављеног средства за 140.124,26 КМ.

Потребно је предузети активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.

6.1.2. Текућа средства

Вриједност текућих средстава и активна временска разграничења у главној књизи на дан 31. 12. 2023. године исказана су у износу од 17.193.872,82 КМ. Структура истих дата је у сљедећој табели.

Табела број 12

Р. бр.	Опис	2022. год.	2023. год.
	1	2	3
1.	Залихе	2.778.535,53	2.441.778,46
2.	Сировине и материјал	2.694.552,79	2.301.804,25
3.	Ситан инвентар, ауто-гуме и ХТЗ	732.723,42	859.743,23
4.	Исправка вриједности ситног инвентара и ауто-гума	648.740,69	719.769,02
5.	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани	13.758.043,67	14.752.094,36
6.	Готовина и еквиваленти готовине	3.098.031,55	3.388.200,78
7.	Потраживања од купаца	12.986.998,51	11.904.295,62
8.	Исправка вриједности потраживања од купаца	3.166.671,40	710.441,74
9.	Потраживања из специфичних послова	802.446,48	-
10.	Остала краткорочна потраживања	37.238,53	170.039,70
	Укупно текућа средства	16.536.579,40	17.193.872,82

Залихе материјала исказане су у износу од 2.301.804,25 КМ и обухватају материјал и резервне дијелове како слиједи: РЈ Електродистрибуција 1.117.201,09 КМ, РЈ Водовод 995.289,91 КМ и РЈ Чистоћа 189.313,25 КМ. Управни одбор је на основу предлога Централне пописне комисије донио Одлуку о отпису залиха по редовном попису на терет расхода Предузећа због неупотребљивости у износу од 289.341,78 КМ.

Ситан инвентар у употреби исказан је по набавној вриједности у износу од 859.743,23 КМ са исправком вриједности од 719.769,02 КМ.

Готовина и еквиваленти готовине исказани су у износу од 3.388.200,78 КМ и односе се на стање на трансакционим рачунима код пословних банака и одговарају стању исказаном на изводима банака на дан 31. 12. 2023. године и стање готовине у благајни како слиједи.

Табела број 13

Р. бр.	Назив рачуна	Салдо
1.	Жиро рачун – НЛБ банка	2.435.712,99
2.	Жиро рачун – Нова банка	952.257,09
3.	Благајна	230,70
	Укупно готовина и еквиваленти готовине	3.388.200,78

Ревизијом смо утврдили да Предузеће нема дефинисану процедуру управљања и контроле расположивим средствима на отвореним жиро рачунима како би, услед несигурности и поремећаја на банкарском тржишту, смањило ризик неликвидности и губитка финансијских средстава. Уједно, није обезбијеђена дисперзија ризика држања средстава на трансакционим рачунима Предузећа.

Потребно је дефинисати процедуру управљања финансијским средствима и контроле финансијских средстава Предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.

Промет преко благајне у току 2023. године остварен је у износу од 26.782.018,85 КМ. Новчана средства из благајне свакодневно се полажу на трансакционе рачуне Предузећа.

Одредбама члана 15 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ прописано је да се вјеродостојном исправом сматра она књиговодствена исправа на основу које треће лице које није учествовало у пословном догађају може недвосмислено и без икаквих сумњи да утврди природу и садржај пословног догађаја.

Ревизијом смо утврдили да је успостављени начин евидентирања промјена благајне и извода банака (налози за књижења) Предузећа, без конта прелазног рачуна, онемогућио да извршимо испитивање кретања новчаних средстава из благајне до полагања новчаних средстава на трансакционе рачуне Предузећа, односно нисмо могли недвосмислено да утврдимо садржај пословних догађаја.

Потребно је успоставити систем евидентирања полога новчаних средстава из благајне на трансакционе рачуне Предузећа ради вјеродостојности у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.

Закључком Владе Брчко дистрикта БиХ од 31. маја 2023. године наложено је свим јавним предузећима, заводима, фондовима, установама и другим правним лицима чији је оснивач Брчко дистрикт БиХ да отворе посебне подрачуна на која ће се трансферисати, уплаћивати и водити буџетска средства намијењена за капиталне пројекте, те се истим забрањује коришћење наведених средстава у друге сврхе, осим за реализацију капиталних пројеката за које су намијењена.

Током 2023. године Предузећу је дозначено једанаест (11) трансфера у износ од 383.000,00 КМ намијењених за капиталне пројекте.

Управни одбор Предузећа је 5. октобра 2023. године донио Закључак којим су навели да нису у могућности да реализију Закључак Владе Брчко дистрикта БиХ везан за отварање посебних подрачуна на које ће се трансферисати, уплаћивати и водити буџетска средства намијењена за капиталне пројекте.

Неотварање посебних подрачуна ускраћује могућност праћења сврхе коришћења дозначених средстава по појединачним капиталним пројектима како је предвиђено Закључком Владе Брчко дистрикта БиХ од 31. маја 2023. године.

Потребно је извршити отварање посебних подрачуна на које ће се трансферисати, уплаћивати и водити буџетска средства намијењена за капиталне пројекте у складу са Закључком Владе Брчко дистрикта БиХ.

Потраживања од купаца исказана су у износу од 11.904.295,62 КМ са исправком вриједности потраживања у износу од 710.441,74 КМ и односе се на:

1) Потраживања за испоруку електричне енергије	6.426.737,26;
2) Потраживања од продаје воде	695.885,35;
3) Потраживања за услуге одвоза смећа	1.056.577,94;
4) Потраживања за остале услуге Предузећа	944.225,64;
5) Спорна потраживања	2.780.869,43;
6) Исправку вриједности потраживања	710.441,74;
УКУПНО	11.193.853,88.

Одредбама члана 11 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ прописано је да ће систем рачуноводства уређен општим актом бити заснован на рачуноводственим принципима: тачности, истинитости, поузданости, свеобухватности, правремености, појединачном исказивању пословних догађаја и другим принципима утврђеним МРС-има.

Одредбама члана 20 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ прописано је да се пословне књиге воде за пословну годину и представљају основ за израду годишњих и полугодишњих финансијских извјештаја, те да у пословне књиге спадају дневник, главна књига и помоћне књиге.

Пословне књиге, у складу са одредбама члана 24 истог закона, отварају се почетком сваке пословне године преносом стања из биланса састављеног на крају претходне пословне године или на основу почетног биланса код новооснованих правних лица, са даном стицања статуса правног лица и приликом спровођења статусних промјена у складу са овим законом. Позиције које се не налазе у почетном билансу отварају се у пословним књигама у току године настанком пословног догађаја, а на основу вјеродостојне књиговодствене исправе.

Ревизијом смо утврдили неусаглашеност између главне и помоћне књиге евиденција потраживања од купаца. Наиме, аналитичке евиденције купаца Предузећа не садрже почетна стања потраживања и воде се у кумулативним износима од 1. јануара 2009. године чиме је значајно онемогућено праћење истих.

Сумњива и спорна потраживања не прате се на систематичан начин, евиденције не посједују рочну структуру купаца, различите службе посједују различите евиденције које нису предмет обавезног редовног усаглашавања са евиденцијама из рачуноводства.

У вези с претходно наведеним утврдили смо да **евиденције потраживања од купаца не обезбјеђују основне рачуноводствене принципе тачности, истинитости, поузданости и свеобухватности** што није у складу са одредбама члана 11 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.

Уједно, у аналитичким евиденцијама потраживања од купаца исказане су у збирним износима нераскњижене субвенције по програмима утрошка средстава за комуналне услуге Владе Брчко дистрикта БиХ у износу од **932.008,45 КМ** које се односе на период **2018–2022.** година. Ревизијом нам није документован статус истих.

Потребно је успоставити евиденције потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ ради обезбјеђења основних рачуноводствених принципа.

Потребно је детаљном анализом потраживања од купаца утврдити статус нераскњижених субвенција Владе Брчко дистрикта БиХ и у складу с наведеним предузети неопходне активности.

На основу Одлуке Управног одбора извршен је отпис потраживања од купаца у износу од 308.676,28 КМ. Уједно, Предузеће је на основу података о немогућности наплате потраживања из Службе за купце и статуса судских поступака извршило искњижавање спорних потраживања, која су ранијих година била предмет исправке вриједности у износу од 2.342.872,62 КМ.

Одредбама члана 7 Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ прописан је начин утврђивања допушеног лимита потраживања прије покретања неке од мјера наплате.

- за електричну енергију, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задња три мјесеца од пријема рачуна за текући мјесец;
- за воду, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задња три мјесеца;
- за смеће, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задњих шест мјесеци.

Одредбама члана 8 истог правилника прописане су мјере које се покрећу према купцима који дуг нису платили по истеку валутног рока или допушеног лимита (налог за искључење).

Ревизијом смо утврдили да у евиденцијама потраживања од купаца постоје купци који су прекорачили лимит неплаћених рачуна, а Предузеће није предузимало мјеру искључења те је наставило испоруку електричне енергије истим. Наведено није у складу са одредбама Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна и ненаплатива.

Друга краткорочна потраживања односе се на потраживања за више плаћене порезе 8.934,41 КМ, потраживања за аконтације пореза на добит 48.426,48 КМ, потраживања од фондова за рефундацију накнада за боловања 103.128,97 КМ, унапријед плаћене премије осигурања 8.283,60 КМ и одложена пореска средства у износу 1.266,24 КМ.

6.1.3. Капитал

На дан 31. 12. 2023. године на позицији капитала исказан је износ од 15.055.385,03 КМ.

Структура истог дата је у сљедећој табели:

Табела број 14

Р. бр.	Опис	2022. год.	2023. год.
1.	Државни капитал	5.977.268,16	5.977.268,16
2.	Законске резерве	3.249.309,70	3.249.309,70
3.	Нераспоређена нето добит ранијих година	5.459.562,71	5.758.102,85
4.	Нераспоређена добит извјештајне године	385.273,14	70.704,32
	Укупно	15.071.413,71	15.055.385,03

6.1.4. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања на дан 31. 12. 2023. године исказана су у износу 151.851,99 КМ и односе се на дугорочна резервисања за судске спорове.

6.1.5. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе које се могу конвертовати у капитал исказане су у износу од 593.470,80 КМ и односе се на Одлуку градоначелника о улогу покретних ствари у Јавно предузеће „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ од 21. маја 2021. године ради повећања основног капитала. Влада Брчко дистрикта БиХ је 2021. године извршила набавку тегљача и двије самоприколице и у складу са закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ исте предала Предузећу.

Предузеће је у току године завршило процедуру неопходну за повећање основног капитала али до окончања поступка ревизије није добило рјешење од суда на основу којег би наведено евидентирало у пословним књигама.

Дугорочни кредити у земљи исказани су у износу од 1.222.263,90 КМ на основу Уговора о дугорочном кредиту са НЛБ банком д. д. Сарајево од 7. марта 2023. године за набавку специјалних возила, машина и опреме неопходне за редовно обављање дјелатности Предузећа.

6.1.6. Краткорочне обавезе

На дан 31. 12. 2023. године, краткорочне обавезе и разграничења исказани су у износу од 9.812.227,04 КМ.

Структура краткорочних обавеза дата је у следећој табели.

Табела број 15

Р. бр.	Опис	2022. год.	2023. год.
1.	Примљени аванси, депозити и кауције	743.858,68	718.270,30
2.	Обавезе према добављачима	5.440.742,10	6.183.333,37
3.	Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених	906.710,12	1.138.103,96
4.	Обавезе по основу нето плата које се рефундирају	19.776,36	29.201,22

5.	Остале обавезе	5.018,79	8.711,91
6.	Обавезе за ПДВ	110.628,78	89.941,17
7.	Обавезе за остале порезе и дажбине	4.091,13	12.414,00
8.	Укупно краткорочне обавезе	7.230.825,96	8.179.975,93
9.	Пасивна временска разграничења	2.502.173,49	1.632.251,11
	Укупно краткорочне обавезе и разграничења	9.732.999,45	9.812.227,04

Одредбама члана 110 Правилника о примјени Закона о порезу на додатну вриједност (Издавање пореске фактуре у случајевима авансног плаћања) прописано је да:

(1) За примљене авансе прије испоруке добара и услуга, а на основу извода овлашћене организације платног промета, прималац аванса, дужан је да изда пореску фактуру у складу са Законом о порезу на додатну вриједност и овим правилником. (2) На пореској фактури је обавезна назнака „фактура-аванс“. (3) Оваква пореска фактура је основ за обрачун излазног пореза код продавца, а улазног код купца. (4) Примљени аванс представља бруто накнаду из које се прерачунавом стопом израчунава ПДВ. (5) Ако је аванс примљен у истом обрачунском периоду у којем је обављена и испорука, тада се не испоставља пореска фактура за аванс, него фактура за редовну испоруку добара или услуга. У случају када је примљени аванс већи од износа у редовној фактури испоставља се пореска фактура за разлику аванса. (6) При испоруци добара, односно обављању услуга испоставља се пореска фактура у којој се зарачунава цијелокупна испорука добара, односно обављена услуга, а пореска фактура за аванс се поништава (сторнира).

Ревизијом смо утврдили да су на значајном броју аналитичких евиденција потраживања од купаца исказана потражна салда (претплате) и да се авансне фактуре (које Предузеће издаје и сторнира у збирним износима) не издају за све примљене авансе прије испоруке услуга што није у складу с Правилником о примјени Закона о порезу на додатну вриједност БиХ.

Потребно је поступати у складу с Правилником о примјени Закона о порезу на додатну вриједност БиХ у дијелу издавања пореске фактуре у свим случајевима авансног плаћања.

Обавезе према добављачима се највећим дијелом односе на обавезе према добављачу Електропривреда РС Требиње у износу од 5.237.420,90 КМ КМ или 64,03% укупних обавеза према добављачима.

6.1.7. Остала пасивна временска разграничења

Остала пасивна временска разграничења исказана су у износу од 1.632.251,11 КМ и односе се на одгођене приходе по основу примљених донација од Владе Брчко дистрикта БиХ за реализацију пројеката и субвенционисање одвоза смећа.

6.1.8. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција исказана је у износу од 137.937.566,50 КМ и односи се на вриједност сталних средстава у власништву Владе Брчко дистрикта БиХ, која су Предузећу дата на управљање и коришћење.

Одредбама члана 22 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ прописано је да главна књига ванбиланских евиденција обухвата пословне догађаје који у тренутку настанка немају утицаја на промјене у билансу стања и билансу успјеха, али обезбјеђују додатне информације о коришћењу туђе имовине.

Извјештај Централне пописне комисије о извршеном попису средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2023. године обухватио је 137.937.566,50 КМ средстава датих на коришћење Предузећу од стране Владе Брчко дистрикта БиХ.

Унутар наведених средстава евидентирана су средства од 2.497.015,59 КМ којима Предузеће не управља, нити их користи. Евидентирање у главној књизи ванбиланских евиденција наведених средстава није у складу са одредбама члана 22 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ.

Вриједност сталних средстава у власништву Владе Брчко дистрикта БиХ, која су дата на управљање и коришћење Предузећу води се по вриједности средстава која су исказана на дан преузимања средстава, односно вриједност није усклађивана са евиденцијама истих средстава у евиденцијама Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је у главној књизи ванбиланских евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи те ускладити вриједности туђих средстава, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ ради обезбјеђења додатних информација о коришћењу туђе имовине.

6.2. Биланс успјеха за период 1. јануар – 31. децембар 2023. године

6.2.1. Приходи

У Билансу успјеха укупни приходи за 2023. годину исказани су у износу од 62.068.599,50 КМ. Структура истих дата је у сљедећем прегледу:

Табела број 16

Р. бр.	Опис	2022. год.	2023. год.
	1	2	3
1.	Пословни приходи	48.499.679	58.236.098
2.	Приходи од продаје електричне енергије	40.351.931	49.269.759
3.	Приходи од продаје воде	2.378.466	2.285.019
4.	Приходи од услуга одвоза смећа	2.490.361	3.337.439
5.	Приходи од осталих услуга	3.278.921	3.343.881
6.	Финансијски приходи	392.687	309.483
7.	Остали приходи и примици	623.196	3.523.018
	Укупни приходи	49.515.562	62.068.599

Пословни приходи остварени су у износу од 58.236.098,57 КМ и већи су у односу на остварење у претходном периоду за 9.736.419,57 КМ. Повећање прихода односи се највећим дијелом на повећање прихода од продаје електричне енергије као посљедица

повећања цијене електричне енергије крајњим корисницима и повећање укупно испоручене електричне енергије.

Финансијски приходи остварени су у износу од 309.482,98 КМ и мањи су за 83.204,02 КМ у односу на претходну годину и односе се на приходе од затезних камата.

Остали приходи остварени су у износу од 3.523.017,95 КМ и односе се на: примљене грантове и субвенције Владе Брчко дистрикта БиХ у износу 3.489.183,50 КМ, приходе од наплате отписаних потраживања у износу 31.834,45 КМ и приходе ранијих година у износу 2.000,00 КМ.

6.2.2. Расходи

У Билансу успјеха укупни расходи исказани су у износу од 61.959.588,58 КМ и већи су од остварених у 2022. години за 12.829.299,58 КМ.

Упоредни преглед остварених расхода дајемо у сљедећој табели:

Табела број 17

Конто	Опис	2022. год.	2023. год.	Индекс
				3/2
	1	2	3	4
	Набавна вриједност продате робе	30.923.067	40.332.004	130,43
501	Набавна вриједност ел. енергије	30.923.067	40.332.004	130,43
	Материјални трошкови	2.572.059	3.027.002	117,69
512	Трошкови материјала	1.071.141	1.436.254	134,08
513	Трошкови горива и енергије	1.344.740	1.410.083	104,86
515	Трошкови резервних дијелова и ситног инвентара	156.178	180.665	115,68
	Трошкови плата, накнада и осталих примања	11.261.302	12.629.773	112,13
520,521	Трошкови плата и накнада	10.116.143	11.090.203	109,63
523	Трошкови службених путовања	12.159	22.840	187,84
524	Топли оброк, награде, отпремнине и помоћи	627.532	1.032.373	164,51
527	Накнаде члановима УО	66.645	72.880	109,35
529	Остали лични расходи (ПиПП)	438.823	411.477	93,77
	Трошкови производних услуга	1.031.661	1.282.556	124,32
530	Трошкови услуга на изради учинака	212.192	212.748	100,26
531	Трошкови транспортних услуга	70	1.001	10.001
532	Трошкови одржавања	647.690	718.804	110,97
533	Трошкови закупа	6.143	55.472	903,01
535	Трошкови рекламе и пропаганде	30.098	41.575	138,13
539	Трошкови осталих услуга	135.538	252.956	186,63
	Трошкови амортизације	1.750.244	1.564.872	89,41

540	Трошкови амортизације	1.750.244	1.564.872	89,41
	Нематеријални трошкови	348.625	501.565	143,87
550	Трошкови непроизводних услуга	71.784	152.441	212,36
551	Трошкови репрезентације	11.788	26.133	221,69
552	Трошкови премија осигурања	97.987	114.487	116,83
553	Трошкови платног промета	43.401	73.878	170,22
554	Трошкови ПТТ услуга	58.430	67.816	116,06
559	Остали нематеријални трошкови	65.235	66.810	102,41
555,556	Трошкови пореза и доприноса	152.346	157.059	103,09
	Пословни расходи	48.039.304	59.494.831	123,85
56	Финансијски расходи	20.141	71.241	353,71
57	Остали расходи	1.070.844	2.393.516	223,52
	УКУПНИ РАСХОДИ	49.130.289	61.959.588	126,11

Трошкови набавне вриједности текуће године већи су за 9.408.937,00 КМ у односу на претходну годину из разлога повећања набавне цијене електричне енергије.

Материјални трошкови настали током 2023. године исказани су у износу од 3.027.002,62 КМ и састоје се од сљедећих трошкова: трошкова материјала 1.436.254,40 КМ, трошкова горива и енергије 1.410.082,64 КМ, трошкова резервних дијелова 75.352,35 КМ и трошкова ситног инвентара у износу од 105.313,23 КМ.

Трошкови бруто плата и осталих личних примања у 2023. години остварени су у износу од 12.629.773,30 КМ и састоје се од бруто плата 11.090.202,95 КМ, трошкова службених путовања 22.840,25 КМ, накнада за топли оброк 759.844,38 КМ, отпремнина за одлазак у пензију 80.238,72 КМ, накнада за случај смрти радника или члана породице радника 43.075,54 КМ, награда, поклона и помоћи запосленима 149.214,45 КМ, накнада члановима Управног одбора 72.880,12 КМ и накнада по уговорима о дјелу и привременим и повременим пословима у износу од 411.476,89 КМ.

Одредбама члана 92 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ прописано је да се плата обрачунава у бруто и нето износу. Плата у бруто износу састоји се од основне плате, дијела плате за радни учинак, увећања плате и других примања, односно нето плате и доприноса.

Нето плата, у складу са одредбама члана 2 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, дефинисана је као основна плата са припадајућим увећањима на коју се обрачунавају порези и доприноси.

Основна плата, у складу с чланом 5 Правилника, утврђује се на основу броја остварених сати рада, коефицијента сложености послова и цијене рада. Порез на доходак који се, у складу са Законом о порезу на доходак, обавезно обрачунава је садржан у основној плати, увећањима и другим примањима који чине нето плату.

Чланом 11 истог правилника основна плата радника може се увећати за сваку годину пензијског стажа. Увећање се утврђује и исплаћује запосленом према могућностима Предузећа, што се утврђује посебном одлуком Управног одбора Предузећа.

Управни одбор Предузећа је 28. јануара 2020. године донио Одлуку о утврђивању цијене рада у ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ којом је чланом 1 Одлуке одредио да цијена рада износи 285,00 КМ.

Ревизијом смо, увидом у платне листе запослених, утврдили да је Предузеће при обрачуна плате утврђену цијену рада увећавало за износ пореза на доходак који је већ садржан у цијени рада и у вези с наведеним исплаћивало плату у већем износу запосленима, што није у складу са одредбама члана 92 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и члана 5 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ у дијелу обрачуна плата. Такође, Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 15. марта 2019. године прописано је да сви правилници, њихове измјене и допуне који регулишу плате, накнаде, минули рад, топли оброк, дневнице и друга примања искључиво се доносе уз сагласност оснивача.

Уједно, утврдили смо да обрачун увећања за сваку годину пензијског стажа (минули рад) Предузеће није вршило у складу са основном платом него нето платом радника што није у складу с чланом 11 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је, приликом обрачуна нето и бруто плате радника, придржавати се одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Одредбама члана 13 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописани су разлози за увећање основице нето плата гдје су наведени неопходност посебног ангажмана за остваривање планираних резултата, када је ријеч о руководећим радницима, а код осталих запослених уколико се сматра дефицитарним кадром посебно значајним за несметано функционисање Предузећа. Увећање основице нето плате креће се од 10 до 30%, те не може трајати дуже од 6 (шест) мјесеци.

Правилником нису прецизно дефинисани процедура и мјерљиви критеријуми обрачуна у дијелу разлога, трајања и износа увећања основице нето плате, чиме се ускраћује могућност објективне оцјене посебног ангажмана запослених.

Током 2023. године Предузеће је путем донесених одлука обрачунало 279 увећања плата за 172 запослена, те је код 132 случаја увећање износило 10%, а код 247 случајева износило 20% увећања плата. Периоди трајања увећања плата су код 1 запосленог били седам (7) мјесеци, једног (1) запосленог били шест (6) мјесеци, код три (3) запослена пет (5) мјесеци, код четири (4) запослена четири (4) мјесеца, код дванаест (12) запослених три (3) мјесеца, код четрдесет осам (48) запослених два (2) мјесеца и код 103 запослена један (1) мјесец.

Ревизијом смо утврдили да је као разлог доношења одлука наведено правовремено обављање повјерених послова, изузетно залагање у извршавању радних задатака, као и повећање обима посла без адекватног документовања наведеног. Разлози за увећање основице нето плате нису у складу са одредбама члана 13 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана радника.

Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога, периода и износа за увећање основице нето плате.

Одредбама члана 50 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ прописано је да је у случају непланираног повећања обима посла, хаварија на средствима рада и других несрећа радник дужан да ради дуже од пуног радног времена, односно да обави прековремени рад.

Осим тога, одредбама члана 54 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ предвиђена је могућност прерасподјеле радног времена у случајевима када то захтијева природа посла. С тим у вези, ради рационализације трошкова, пуно радно вријеме се може прерасподјелити тако да у току једног периода траје краће, а током другог периода дуже од пуног радног времена, те да се такво радно вријеме не сматра прековременим радом.

Ревизијом смо утврдили да је у току године остварено 33.597,50 прековремених сати и исплаћена увећана бруто плата у износу од 421.711,55 КМ. Прековремени рад као увећање основне плате је, у складу с чланом 10 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ, увећан за 30% у односу на редован рад у радном времену и у цијелости исплаћен без вршења прерасподјеле истог како је предвиђено одредбама члана 50 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Уједно, ревизијом смо утврдили да се у Захтјеву за обрачун плате за мјесец (ЗП-образац) збир сати из колона предвиђених за редован рад, прековремени рад, приправности и остало не слаже са колоном укупно остварених сати. Захтјев, усљед наведених неслагања сати, не омогућава потпуне податке о укупном мјесечном броју остварених радних сати радника, те се код обрачуна плата запослених поред захтјева морају користити дневне и остале помоћне евиденције о оствареним сатима рада.

Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.

Потребно је вршити тачан унос свих прописаних података у обрасце Захтјева за обрачун плате за мјесец (ЗП-образац) ради омогућавања тачног утврђивања укупног броја остварених сати те исправног обрачуна плата запослених.

Чланом 1 Одлуке о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП “Комунално Брчко”, број: 01-02-150/17 коју је донијела Скупштина Брчко дистрикта БиХ, 7. јуна 2017. године усвојена је мјера израде нове организације Предузећа, те израда програма превременог пензионисања радника у року од шездесет (60) дана од дана доношења Одлуке.

Добављач с којим је закључен уговор о јавној набавци услуга након спроведеног поступка јавне набавке, 6. августа 2021. године испоставио је фактуру на износ од 58.494,15 КМ за извршене услуге израде нове систематизације, о чему је сачињена и потврда о извршењу истих те извршена исплата фактурисаног износа.

Управни одбор Предузећа је на сједницама разматрао питања везана за нову систематизацију, али иста није усвојена нити је израђен програм превременог пензионисања радника, што није у складу са одредбама члана 1 одлуке о усвајању

предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП “Комунално Брчко“, донесене од стране законодавног органа и оснивача Предузећа.

Одредбама члана 1 Закључка Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 29. марта 2023. године Предузеће је задужено да Скупштини у најкраћем року достави акт о систематизацији радних мјеста у Предузећу.

Ревизијом смо утврдили да акт о систематизацији радних мјеста у Предузећу још увијек није достављен Скупштини што није у складу са одредбама члана 1 Закључка Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 29. марта 2023. године.

Потребно је изградити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.

Потребно је да Предузеће Скупштини Брчко дистрикта БиХ у најкраћем року достави акт о систематизацији радних мјеста у Предузећу у складу са одредбама Закључка Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 29. марта 2023. године.

Одредбама члана 110 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ прописано је да радни однос престаје када радник испуни услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, ако се послодавац и радник другачије не договоре.

Ревизијом смо утврдили да је више радника испунило услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине али да су и даље у радном односу у Предузећу.

Потребно је примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа радницима који испуњавају услове за стицање права на пензију.

Накнаде члановима Управног одбора исказане су у износу од 72.880,12 КМ. Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 15. марта 2019. године прописано је да накнаде чланова управних одбора могу износити највише до износа просјечне плате исплаћене у Брчко дистрикту БиХ за претходну годину. Накнада за чланове Управног одбора Предузећа утврђена је Одлуком Управног одбора, број: 01-00366/20 од 24. фебруара 2020. године.

Одредбама члана 14 става 5 Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ прописане су друге самосталне дјелатности које између осталог обухватају дјелатност управних одбора правних лица.

Одредбама члана 51 става 1 Правилника о примјени Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ прописано је да се доходак од других самосталних дјелатности из члана 14 става 5 Закона утврђује у висини остварених прихода.

Ревизијом смо утврдили да при обрачуна накнада члановима Управног одбора порез на доходак је обрачунат на терет Предузећа што није у складу са одредбама Правилника о примјени Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ. Уједно, у вези с наведеним обрачуном исплаћивана је већа накнаду у односу на висину накнаде прописане Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је накнаде члановима Управног одбора Предузећа обрачунавати у складу с Правилником о примјени Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ и закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Предузеће је током 2023. године остварило трошкове по основу закључених уговора о привременим и повременим пословима са шездесет седам (67) лица у износу од 395.827,18 КМ док су трошкови по основу закључених уговора о дјелу са девет (9) лица износили 15.649,71 КМ.

Одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ прописано је да се уговор о привременим и повременим пословима закључује ако су послови по својој природи такви да не трају дуже од деведесет (90) дана у једној календарској години и да не представљају послове за које се закључује уговор о раду, те да се општим актом уређује за које послове се могу закључити наведени уговори.

Одредбама члана 117 Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ утврђено је десет (10) врста послова за које се закључују уговори о привременим и повременим пословима.

Уговори о обављању привремених и повремених послова су закључивани за послове вођења евиденција и ажурирања база података, идентификовања припадности купаца по тарифном подручју као и комуникација преко модема и надоградња који не спадају у послове утврђене у члану 117 Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Такође, закључивани су уговори о обављању привремених и повремених послова за послове за које се закључује уговор о раду те је дио уговорених послова трајао дуже од деведесет (90) дана, што није у складу са одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу врсте и трајања послова за које се могу закључити уговори о привременим и повременим пословима.

Трошкови производних услуга остварени су у износу од 1.282.555,76 КМ и односе се на трошкове анализа и услуга на одржавању водоводне мреже, трошкове санација и радова у РЈ Електродистрибуција 212.748,12 КМ, трошкове одржавања радних машина 501.637,16 КМ, трошкове одржавања путничких возила 37.441,08 КМ, трошкове одржавања софтвера 85.976,32 КМ, остале трошкове одржавања 93.749,71 КМ, трошкове оглашавања, медија и рекламног материјала 41.574,80 КМ, трошкове одржавања хигијене 112.843,98 КМ, трошкове обезбјеђења 114.844,40 КМ и трошкове осталих услуга у износу 81.740,19 КМ.

Трошкови амортизације текуће године исказани су у износу од 1.564.871,62 КМ.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 501.565,88 КМ и односе се на: трошкове ревизије пословања Предузећа 33.000,00 КМ, трошкове адвокатских услуга 41.985,00 КМ, трошкове сертификовања система 9.575,00 КМ, трошкове систематског прегледа 39.350,34 КМ, трошкове стручног усавршавања 12.732,43 КМ, трошкове репрезентације 26.132,79 КМ, трошкове осигурања радника 91.119,60 КМ, трошкове банкарских услуга 73.877,45 КМ, трошкове телефонских и ПТТ услуга

67.816,20 КМ, трошкове судских и административних такси 66.811,01 КМ и остале нематеријалне трошкове у износу 39.166,06 КМ.

Финансијски расходи исказани су у износу од 71.241,10 КМ и односе се на трошкове камата по кредитима 31.985,63 КМ, трошкове затезних камата по судским споровима 38.564,39 КМ и остале затезне камате 691,08 КМ.

Остали расходи исказани су у износу од 2.393.514,61 КМ и односе се на: расходе по основу исправки вриједности потраживања од купаца 308.676,20 КМ, расходе по основу правоснажних судских пресуда 35.789, 64 КМ, накнаде штета по пресудама 196.070,56 КМ, трошкове судских поступака 60.609,92 КМ, расходе по основу умањења вриједности опреме и материјала 460.626,04 КМ као и расходе изградње трафостаница финансираних из грантова Владе Брчко дистрикта БиХ у износу 1.160.863,23 КМ.

7. Јавне набавке

Планиране и остварене јавне набавке у току 2023. године представљене су у сљедећој табели.

Табела број 18

Ред. број	Врста поступка	Планирани поступци		Реализовани поступци	
		Број	Вриједност	Број	Вриједност
1.	Директни	120	482.160,00	158	299.488,99
2.	Анекс II	5	96.000,00	5	138.889,00
3.	Конкурентски	61	1.263.000,00	40	714.886,35
4.	Отворени	68	10.920.100,00	54	5.503.185,70
5.	Изузеће	8	42.580.000,00	2	42.266.433,90
УКУПНО		262	55.341.260,00	259	48.922.883,94

План набавки за 2023. годину усвојен је у фебруару 2023. године, те је током 2023. године извршено пет (5) измјена и допуна.

Предузеће је 4. априла 2022. године покренуло поступак ревитализације два бунара процијењене вриједности 134.000,00 КМ. Након тражених образложења понуђача те уочених недостатака и нејасноћа тендерске документације 19. априла 2022. године је донесена одлука о поништењу поступка јавне набавке.

Поступак је, са исправљеном тендерском документацијом, поново покренут 6. јуна 2022. године те је, након спроведеног поступка, донесена одлука о избору најповољнијег понуђача 26. јула 2022. године. Понуђач, за којег је именована Комисија за јавну набавку утврдила да не испуњава прописане техничке и професионалне услове усљед непризнавања свих достављених потврда, изјавио је жалбу на Одлуку. Канцеларија за разматрање жалби БиХ је Рјешењем од 8. септембра 2022. године усвојила жалбу те је предмет вратила на поновни поступак и наложила поступање у складу са одредбама члана 68 Закона о јавним набавкама којим је прописана могућност појашњења достављених потврда од понуђача прије одбацавања понуде као неприхватљиве.

Како би у поновљеном поступку разматрања Комисија била детаљнија приликом процјене достављених потврда, Предузеће је ангажовало консултанта који је такође сматрао неприхватљивим достављене потврде те је Комисија поново утврдила да понуђач који је изјавио жалбу не испуњава прописане техничке и професионалне услове. На донесену Одлуку о избору најповољнијег понуђача од 19. децембра 2022. године изјављена је жалба дисквалификованог понуђача коју је усвојила Канцеларија за разматрање жалби БиХ Рјешењем од 26. јануара 2023. године те је, као и претходним Рјешењем, предмет вратила на поновни поступак и наложила поступање у складу са одредбама члана 68 Закона о јавним набавкама којим је прописана могућност појашњења достављених потврда од понуђача прије одбацивања понуде као неприхватљиве.

Предузеће је затражило од наручилаца послова, који су издали потврде, појашњења референци, након чега је Комисија поново потврдила да понуђач не испуњава прописане техничке и професионалне услове. На Одлуку о избору најповољнијег понуђача од 3. јула 2023. године поново је дисквалификовани понуђач изјавио жалбу коју је Канцеларија за разматрање жалби БиХ усвојила Рјешењем од 9. августа 2023. године те је, као и претходним рјешењима, предмет вратила на поновни поступак и наложила поступање у складу са одредбама члана 68 Закона о јавним набавкама којим је прописана могућност појашњења достављених потврда од понуђача прије одбацивања понуде као неприхватљиве. Комисија је, након достављених појашњења потврда о извршеним радовима од стране понуђача, поново размотрила понуде те је поново потврдила да понуђач не испуњава прописане техничке и професионалне услове те је Предузеће 7. децембра 2023. године донијело Одлуку о избору најповољнијег понуђача. На Одлуку од 7. децембра 2023. године поново је дисквалификовани понуђач изјавио жалбу коју је Канцеларија за разматрање жалби БиХ усвојила Рјешењем од 18. јануара 2024. године те је, као и претходним рјешењима, предмет вратила на поновни поступак и наложила поступање у складу са одредбама члана 68 Закона о јавним набавкама којим је прописана могућност појашњења достављених потврда од понуђача прије одбацивања понуде као неприхватљиве.

Укупне накнаде трошкова спроведених жалбених поступака и накнада консултанта утврђени су у износу од 7.414,85 КМ и плаћени су средствима Предузећа.

Потребно је од понуђача тражити адекватно појашњење достављене документације којом се доказује испуњавање захтијеваних техничких и професионалних услова прије одбацивања понуде као неприхватљиве у складу са одредбама Закона о јавним набавкама у дијелу поступања уговорних органа приликом евалуације понуда.

Одредбама члана 6 Закона о јавним набавкама БиХ прописано је да је Предузеће као уговорни орган дужно да додјељује уговоре о јавној набавци робе, услуга и радова, примјењујући поступке дефинисане законом и подзаконским актима. Чланом 8 наведеног закона прописано је да се на додјелу уговора који за предмет јавне набавке имају услуге из Анекса II Закона (угоститељске услуге и стручно усавршавање) примјењују одредбе Закона. Предузеће је 28. децембра 2022. године усвојило Финансијски план пословања Предузећа за 2023. годину, на који је Скупштина Брчко дистрикта БиХ дала сагласност 25. јануара 2023. године и истим је планиран износ од 29.500,00 КМ на име угоститељских услуга. План набавки за 2023. годину усвојен је 13. фебруара 2023. године те је 7. марта 2023. године спроведен поступак набавки угоститељских услуга.

Ревизијом смо утврдили да је Предузеће у периоду од 1. јануара до 7. марта 2023. године користило угоститељске услуге без спроведеног поступка јавних набавки у износу од 1.278,20 КМ, што није у складу са одредбама чланова 6 и 8 Закона о јавним набавкама БиХ.

Потребно је благовремено покренути поступак набавке угоститељских услуга те исте користити након спроведеног поступка у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.

Одредбама члана 52 Закона о јавним набавкама прописано је да Јавно предузеће на својој интернет-страници објављује попис привредних субјеката с којима је представник Јавног предузећа, или с њим повезана лица, у сукобу интереса или обавјештава да такви субјекти не постоје.

Ревизијом смо утврдили да Јавно предузеће није на својој интернет-страници објавило попис привредних субјеката с којима је представник Јавног предузећа, или с њим повезана лица, у сукобу интереса или обавјештење да такви субјекти не постоје што није у складу са одредбама члана 52 Закона о јавним набавкама.

Потребно је да Предузеће на својој интернет-страници објављује попис привредних субјеката с којима је представник Јавног предузећа, или с њим повезана лица, у сукобу интереса или обавјештавања да такви субјекти не постоје у складу са одредбама Закона о јавним набавкама у дијелу квалификација кандидата и понуђача.

8. Попис средстава

Одредбама члана 26 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ прописано је правно лице дужно да изврши попис имовине и обавеза с циљем да се утврди њихово стварно стање и да се у пословним књигама изврши усклађивање стварног стања с књиговодственим стањем, на почетку пословања и најмање једном годишње са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период, одређен у складу са овим законом. Одредбама члана 8 Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописан је рок за достављање извјештаја о извршеном попису најкасније до 30. јануара текуће године за претходну годину.

Комисије за годишњи попис на дан 31. 12. 2023. године именоване су Одлуком о годишњем попису и именовању комисија коју је донио директор Предузећа 15. децембра 2023. године.

Ревизијом смо утврдили да је Централна пописна комисија Предузећа 10. фебруара 2024. године сачинила Извјештај о извршеном редовном годишњем попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. 12. 2023. године, односно након рока прописаног одредбама члана 8 Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је извјештај о извршеном попису сачинити и доставити у року који је прописан одредбама Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

9. КОМЕНТАР

Предузећу је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за 2023. годину, број: 03-13-218/24, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Предузеће се није изјаснило, те стога достављени Нацрт представља коначан Извјештај.

Тим за ревизију:

Милан Милашиновић, дипл. ек.

Шејла Бечић, дипл. ек.